1.1. HADİS İLMİNİN KONUSU VE ÖNEMİ

Görsel 1.1
Allah'ın (cc) birliğini ve Hz. Peygamber'in insanlara elçi olarak gönderildiğini vurgulayan İslam'ın özü kelimeitevhide ait hattır.
Hattat: Ahmet Bursalı

Bir Müslüman, Allah'ın (cc) emrettiklerini yerine getirmek ve yasakladıklarından kaçınmakla mükelleftir. Dolayısıyla İslam'ı kabul etmiş bir bireyin öncelikle söz konusu emir ve yasakların neler olduğunu öğrenmesi gerekir. Bu noktada her Müslüman'ın ilahi vahyi anlayıp uygulamasına yardımcı olacak bir rehbere ihtiyacı vardır.

Hz. Muhammed (sav), Allah'ın (cc) **"… İnsanlara indirdiklerimizi kendilerine açıklaman için ve (ola ki üzerinde) düşünürler diye sana da uyarıcı kitabı indirdik."[1]** buyruğu gereğince dini insanlara tebliğ etmekle görevli bir peygamberdir *(Görsel 1.1).* Aynı zamanda insanlar için en güzel örnek ve en doğru rehberdir.[2]

Hadis ilmi; Hz. Muhammed'in (sav) sözleri, fiilleri, onayları, yaratılış ve ahlaki özellikleri ile bunların hayata nasıl aktarılması gerektiğini konu edinir. Hadis ilmi aracılığıyla peygamberini tanıyan, anlayan ve rehber edinen bir Müslüman dinini de doğru olarak öğrenir ve olması gerektiği şekilde yaşar. Günlük yaşamını da hadisler doğrultusunda şekillendirir. Böylece Allah'ın (cc) rızasını ve hoşnutluğunu kazanır.

İlahi vahyin doğru bir şekilde anlaşılıp yaşanmasında Hz. Peygamber'in rolü önemlidir. Çünkü o, vahyi açıklamakla kalmamış; aynı zamanda yaşamına aktararak çevresindekilere örnek olmuştur. Hz. Muhammed (sav) hayattayken hemen her konuda kendisine rahatlıkla başvurulmuş ve problem yaşanan konular onun aracılığıyla çözüme kavuşturulmuştur.[3]

Dinî hükümlerin anlaşılmasında Kur'an-ı Kerim'in yanı sıra hadisler de kaynak olarak görülmüştür. Bu durum Hz. Peygamber'in vefatından sonra da devam etmiştir. Hadis ilminin bu özelliğinden dolayı hadislerin derlenip sınıflandırılması ve aktarılmasında çok dikkatli davranılmıştır. Çünkü Hz. Peygamber *"… Benden hadis rivayet edebilirsiniz. Bunda bir sakınca yoktur. Ama her kim benim adımı kullanarak kasten yalan söylerse cehennemdeki yerine hazırlansın."*[4] buyurmuş ve konunun ehemmiyetine vurgu yapmıştır.[5]

Kur'an'da **"Resulullah'a itaat eden Allah'a itaat etmiş olur…"**[6] buyrularak Allah'a (cc) itaatin Hz. Peygamber'e itaatten geçtiği vurgulanmaktadır. Allah Resulü'ne itaat ise onun tebliğ ettiklerini yerine getirmekle mümkündür. Hz. Muhammed (sav) hayatta olmadığı için onun söz, emir ve uygulamalarının doğru bir şekilde öğrenilmesine ihtiyaç vardır. Hadis ilmi bu anlamda Hz. Peygamber'e ait söz, fiil ve onayları belirlemeyi; ona isnat edilen batıl inanç ve hurafeleri tespit ederek güvenilir sahih hadisleri korumayı ilke edinir. Dolayısıyla Hz. Peygamber'in tebliğ ettiği bilgilerin doğruluğu hadis kaynaklarına başvurularak elde edilir.

Hadis ilminin konusu ve önemi ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Grafik Bilgi 1.1
Hadisleri öğrenip hayata aktarmanın kişiye katkıları

Etkinlik-1

Amaç	Hadis ilminin önemini açıklayabilme
Yönerge	**Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek etkinliği gerçekleştiriniz.** 1. Öğretmeninizin rehberliğinde beş grup oluşturunuz. 2. Aşağıdaki ayet, hadis ve şiiri okuyunuz. ● "Ey Rabbimiz! Onlara içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin." (Bakara suresi 129. ayet) ● Ebu Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre Resulullah şöyle buyurmuştur: "Benimle ümmetimin durumu (geceleyin) ateş yakan kimsenin hâline benzer. Böcekler ve kelebekler o ateşe düşmeye başlar. İşte ben de sizler ateşe girerken kuşaklarınızdan tutup engellemeye çalışıyorum." (Müslim, "Fezail", 17) ● Necip Fazıl Kısakürek, Hz. Peygamber ile ilgili şu dizeleri yazmıştır: *Sende insan ve toplum, sende temel ve bina;* *Ne getirdin, götürdün, bildirdinse âmennâ!..* (Necip Fazıl Kısakürek, *Çile*, 79) 3. Aşağıdaki soruları grup arkadaşlarınızla birlikte cevaplayınız. a) Hz. Peygamber'i doğru tanımak Müslüman için ne anlam ifade eder? b) Hz. Peygamber'i tanımakla hadis ilminin konusu arasında nasıl bir bağ vardır? Açıklayınız. c) Hadis ilminin önemi nedir? Açıklayınız. 4. Sorulara verdiğiniz cevaplardan hareketle hadis ilminin konusu ve önemiyle ilgili grup olarak bir çıkarım yapınız. Bu çıkarımı diğer gruplarla paylaşınız.
Değerlendirme	**Aşağıdaki cümleyi hadis ilminin konusu ve önemi bağlamında tamamlayınız.** İslam'ı öğrenip günlük hayata doğru şekilde aktarmanın yolu ....

Kontrol Noktası

Aşağıdaki 1 ve 2. soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

1. Hadis ilminin konuları nelerdir? Maddeler hâlinde yazınız.

Hadis ilminin konusunu Hz. Peygamber'in sözleri, fiilleri, onayları, yaratılış ve ahlaki özellikleri ile bunların hayata nasıl aktarılacağı oluşturmaktadır.

2. Hadis ilmini öğrenmek ve onu hayata aktarmak bireye neler kazandırır? Örneklerle açıklayınız.